

# Seksualpolitik

Opdateret 09.08.2023

## Indholdsfortegnelse

1. Formål.....	3
2. Definition af seksualitet .....	3
3. Definition på et seksuelt overgreb .....	3
4. Lovgivning .....	4
5. Det seksualvenlige miljø.....	4
6. Etik og respekt omkring den enkelte borger .....	5
7. Introduktion af nye medarbejdere.....	5
8. Retningslinjer for personales indbyrdes relationer .....	5
9. Seksualvejledning til borgere.....	5
10. Evaluering af seksualpolitikken.....	5

## 1. Formål

Formålet med denne seksualpolitik er at skabe åbenhed og tryghed omkring arbejdet med seksualitet for borgere, såvel som ansatte på Lykkegard.

Vi er som personale forpligtiget til, på en fagprofessionel måde, at forholde os aktivt til borgernes seksualitet. Omvendt er det af afgørende betydning, at personalet også drager omsorg for hinanden i arbejdet med borgere, som kan have en seksualitet, der overskrider personalets egne grænser og normer.

Seksualpolitikken indeholder definitionen af seksualitet, samt hvilke forpligtigelser medarbejderen har i forhold til at drage omsorg for, at borgerne modtager den støtte og hjælp, de måtte have behov for i forhold til at udleve og udvikle deres seksualitet.

## 2. Definition af seksualitet

Lykkegard tager udgangspunkt i WHO's definition af seksualitet fra 1986:

*"Seksualitet er en integreret del af ethvert menneskes personlighed. Den er et basalt behov og et aspekt af det at være menneske, som ikke kan adskilles fra andre aspekter i livet.*

*Seksualitet er ikke synonymt med samleje (...). Dette kan være en del af vor seksualitet, men behøver ikke at være det. Seksualitet er så meget mere. Det er, hvad der driver os til at søge efter kærlighed, varme og intimitet.*

*Den bliver udtrykt i den måde, vi føler, bevæger os på, rører ved og bliver rørt ved. Det er lige så meget dette at være sensuel, som at være seksuel. Seksualitet har indflydelse på vore tanker, følelser, handlinger og samhandlinger, og derved på vor mentale og fysiske helse. Og da helse er en fundamental menneskeret, så må også seksuel helse være en basal menneskeret" (T. Langfeldt & M. Porter 1986).*

## 3. Definition på et seksuelt overgreb

*"Et seksuelt overgreb er en handling rettet mod et barn, hvor en voksen, et andet barn eller en ung i kraft af magt, ansvar eller ved at have opnået en tillidsfuld relation udnytter barnet til at indgå i seksuelle aktiviteter" (Social- og boligstyrelsen, 2020).*

Der er tale om et seksuelt overgreb, hvis den ene person ikke ønsker den seksuelle kontakt, eller bliver lokket, presset eller truet til at gøre noget, som han eller hun ikke har sagt ja til eller ikke forstår konsekvenserne af.

Seksuelle overgreb kan derfor ses som et mangesidigt paraplybegreb af seksuelle aktiviteter, der kan variere bredt fra seksualiseret tiltale, verbale og nonverbale drillerier, at se og vise kønsdele, berøringer, masturbation og/eller til penetration vaginalt eller i endetarmen.

I takt med udbredelsen af digital teknologi har seksuelle overgreb ligeledes manifesteret sig på digitale platforme, som børn og unge i særdeleshed er sårbare og eksponerede overfor. Disse kan opdeles i tre kategorier; digitalt blotteri (modtagelse af uønskede nøgenbilleder, onanivideoer m.v.), digital grooming (udveksling af komplimenter og anerkendelser, som gradvist udvikler sig til en mere seksuel dialog og forespørgsler om nøgenbilleder) og digital blaming (trusler om at dele eller offentliggøre nøgenbilleder

og samtaler, der kan føre til spredning af rygter og sladder) (Deen, L., Johansen, K.B.H., Møller, S.P. & Laursen, B. (2018). *Vold og seksuelle krænkelser. Statens Institut for Folkesundhed.*).

#### **Vis tillid**

Hvis et barn betror sig til en voksen, er det vigtigt at vise barnet, at man har tillid til det, barnet fortæller. Ifølge SISO (Videnscenter for sociale indsatser ved seksuelle overgreb mod børn), fortæller børn ofte ikke direkte om overgrebene, men antyder det i højere grad. SISO understreger, at børn reagerer forskelligt på overgreb, og at det ikke er alle børn, der holder det hemmeligt.

Når barnet betror sig, skal du være lyttende, og undgå at stille for mange spørgsmål. Begynd ikke at udspørge, gentag i stedet for det sidste ord/del af barnets sætning for at vise anerkendelse. Forhold dig åbent og nysgerrigt til det, barnet fortæller - undgå at tolke, vurdere og konkludere (Se seksualpolitik bilag for yderligere handleanvisninger).

#### **4. Lovgivning**

I FN's standardregler om lige muligheder for handicappede (standardregel nr. 9) understreges det, at borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne skal have mulighed for at opleve deres egen seksualitet og have seksuelle forhold på linje med andre borgere, og at de i den forbindelse skal have støtte gennem lovgivning samt modtage relevant rådgivning.

Borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har med andre ord de samme grundlæggende behov og rettigheder som andre borgere. Dette menneskesyn er en væsentlig del af værdigrundlaget i Serviceloven, der trådte i kraft den 1. juli 1998.

I Serviceloven hedder det, at vi som personale skal tilbyde en særlig indsats for at forbedre den enkelte borgers sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder. Herunder at forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse blandt andet gennem kontakt og samvær. I disse bestræbelser indgår også spørgsmål om støtte og hjælp i forbindelse med seksualitet.

Vi er også forpligtet til at gøre beboere bekendt med de i straffeloven fastsatte rammer.

#### **5. Det seksualvenlige miljø**

##### **For borgerne**

Det er afgørende, at der for borgerne tilknyttet Lykkegard:

- Er åbenhed, respekt og dialog omkring borgernes seksualitet.
- At der støttes op omkring at vejlede og guide borgernes verbale og nonverbale ønsker og behov, der vedrører deres seksualitet.
- At der udvises respekt om borgerens seksualitet, og at seksualiteten tages lige så alvorligt som alle andre aspekter, der berører borgerens livskvalitet og udvikling.
- At der gives mulighed for retten til privatliv, således at borgeren i trygge rammer kan udleve sin seksualitet inden for de i lovgivningen fastsatte rammer.
- At der gives muligheder for at møde ligesindede borgere. Fx i forhold til kønsidentitet, præferencer, udviklingsniveau mv.

### For personalet

Vi skal som personale passe på hinanden ved:

- At skabe åbenhed og dialog. Tage signaler og fornemmelser alvorligt, og turde bringe det frem i åben dialog med hinanden og ledelsen.
- Ikke at overskride egne og andres grænser.
- At beskrive seksualfaglige problematikker herunder beskyldningsstrategier i borgerens udviklings-/VUM-plan.
- At vi udviser agtpågivenhed i forhold til passende påklædning for at forebygge seksuelle krænkelser og overgreb.
- At søge hjælp fra nærmeste leder eller HR, hvis vi føler os krænket af en kollega eller borger, eller ser andre blive krænket.
- At vi er åbent kommunikerende og dokumenterende, når vi møder borgere, hvis adfærd kan give anledning til, at vores eller kollegers handlinger mistænkeliggøres.

### 6. Etik og respekt omkring den enkelte borger

Når vi som personale handler på en borgers verbale og/eller nonverbale seksuelle ønsker og behov, er det vigtigt at:

- At skabe tillid ved at oplyse om tavshedspligt og møde borgeren med respekt.
- Ikke at overføre egne normer og holdninger vedrørende seksualitet.
- At medtænke funktionsevne, livssituation, kultur og religion.
- At anerkende borgerens seksualitet uanset dennes seksuelle præferencer og uanset særligt afvigende seksuelle tilbøjeligheder.
- At holde sig inden for de i straffeloven fastsatte rammer.

### 7. Introduktion af nye medarbejdere

Nye medarbejdere introduceres til seksualpolitikken samt interne retningslinjer, som er beskrevet i "bilag til seksualpolitik". Nye medarbejdere skal således være indforstået med at arbejde under de vilkår, der gør sig gældende i seksualpolitikken.

Seksualvejledning til borgere

På Lykkegard er det muligt at benytte eksterne seksualvejledere. Der er mulighed for at indhente råd og vejledning, undervisere og foredragsholdere til enkeltpersoner eller grupper.

### 8. Evaluering af seksualpolitikken

Seksualpolitikken evalueres og revideres hvert andet år af Lykkegards ledelse.

Næste revidering foregår sommer 2025.